

JABŁKO (331) *sb n*

a oraz o jasne.

sg *N* jabłko (51). ◊ *G* jabłka (29). ◊ *A* jabłko (63). ◊ *I* jabłkiem (7); -em (1), -(e)m (6). ◊ *L* jabłku (11). ◊ *pl N* jabłka (62). ◊ *G* jabłek (48). ◊ *D* jabłków (2); -óm (1), -(o)m (1). ◊ *A* jabłka (41). ◊ *I* jabłki (9) *FalZioł* (2), *Leop* (3), *BibRadz*, *BielKron*, *SienLek*, *RejPos*, jabłkami (4) *MWilKHist*, *CzechEp* (2), *KołaKszczęśl*. ◊ *L* jabłkach (3) *GlabGad*, *BielKron*, *SkarKazSej*, jabłkoch (1) *FalZioł*; -ach (1) *SkarKazSej*, -ách (1) *BielKron*, -(a)ch (1).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVI – XIX w.*

1. *Owoc jabłoni; malum Murm, Mącz, Cn; pomum Mącz, Cn, Vulg (210) : BierEz S; Murm 108; Iabłka prawie vzaře/ fą rozdzielne [!]/ iedny cirrpniące [!]/ drugie kwaľno ofkhominne/ Drugie theż kwaľno flodkie á wodnifte. FalZioł III 23b; A gdy niektorą po trawę maź kwaľno vczynić/ tedy nie telko zawždy ocztem kwalić, ale też kwaľnem winem/ Limunijami/ łzweľtkami warzonemi wiľniami/ iabłki kwaľnemi á wonnemi/ łzczawiem. FalZioł V 61v, I 144a, II 14b, III 20d, 23c [5 r.], V 18a (21); po iedzeniu iabłek łłuzza wefoľym być zwłaľzcza miedzi paniami ktorich to iest przyrodzenie ludzie podweľlelać á cieľzić. GlabGad I5v, I5v [3 r.]; MiechGlab *4; LibLeg 7/99; wlyezli do Jadamka mlinarza do łľadu abi mv abi mv [!] na yablonyach yabłka otrząľzli. LibMal 1546/120v; GliczKsiąż I [2 r.], Iv [3 r.], I2; KrowObr 80v, 97, 97v [2 r.], 98 [2 r.], Rr4; Karmił go [Helijasza] Anyoľ dľugo/ przynoľzac mu chleba/ Iabłek/ wody/ owocow/ y czego potrzebá. RejWiz 155v; Leop Lev 19/25, Cant 2/5; RejFig Ee; BibRadz Cant 2/5; OrzRozm H2; [bogowie Tantalowi taką pokutę dali] iabłká mu ná rozgach wisiály do łamey gęby á łaknaľ/ co chcial iabłká gęba doľiadz to łie mu vmkło. BielKron 21, 21v, 261, 352v [3 r.], 465 [2 r.]; KwiatKsiąż B3v, M2; Poma degenerant succos oblita priores, Nie rodzą łie takie yabłká yáko pierwey. Mącz 143d; Salagma, Włzelákie konfetty z owoców vczinione/ álbo łamy owoce/ yáko yabłká/ grufzki/ yágoti/ wiľnie/ rzepá/ orzechy/ ná dľugie chowanie wlożone y przypráwione. Mącz 365a, 205b, 224d, 238d, 261d [2 r.], 309b (33); SienLek 6v, 9, 9v, 84; RejAp 199v; HistRzym 106; RejPos B, 149; RejZwierc 111v; BielSpr 48; WujJud 67; StryjWjaz A3; Bo iáko ładownik wedle náturey drzewá/ iedny owoce łam ręką łwoiá zbiera/ iáko wiľnie/ broľkwini y inne iágoty miękkie: drugie trzęsie iáko grufzki y iabłká: á drugie kijem obiia/ iáko wloľkie orzechy: tak Pan Bog [serca do pokuty przywodzi] SkarŻyw 80, 125, 126 [5 r.], 127, 346, 413 [4 r.] 575; Bo łie ty [Jadamie] náuczyl w Ráiu Przechádzác iáko po gáiu. Zábawiáiac łie iabłkámi Cytrinámi/ y figámi. MWilKHist F4; [O lipie] Iabłek wprawdzie nie rodzę/ lecz mię pan tak kładzie/ Iáko łczep napłodnieyľzy w Hesperylkim ładzié. KochFr 43; KochDz 107 [2 r.]; WerGość 242; KochPieś 72; Iż to wiem pewnie/ że nie iest łromotá/ Gdy dawa iabłká/ ten/ co nie ma złotá PudľFr 15; Melimela — Słodkie iabka. Calep 649b, 820b; Grufzki/ iabłká/ wiľnie/ łliwy/ to wlyyľtko porządnie łulzyć GostGosp 122, 167; SarnStat 121; Iabłko gdy zwierzchu łię pľowác pocznie/ wykroić łię zgniłość może/ iż potrwa. SkarKazSej 674a, 673b.*

W charakterystycznych połączeniach: jabłko ci(e)rpniące (3), czyrwiwe, dostale ((u)żrzale) (6), kwaľne (10), niedostale (niedożrzale, nie(u)żrzale) (6), słodkie (6), sprochniale, wonne (2); jabłka (obe)rwać (urwać) (3), otrząść, (po)zbierać (2), rodzący (2).

W porównaniach (8): *FalZioł* III 13c; *LibLeg* 11/56; Człowiek iáko czyrwiwe iábłko. *RejWiz* 53 marg, 52v, Cc4v; Dni moje [...] Przebiegli iákoby łodki z iábłki [*quasi naves poma portantes*] *Leop Iob* 9/26; áni sam [żaden z nas] wzwie iáko á kiedy fie ma wrwác iáko z drzewá iábłko íprochniáte *RejAp* 5v; *RejZwierc* 115; [á wonność nofa twego pachnie iáko iábłko. *BibRadz Cant* 7/8].

Przysłowia: po grufzczé fie napić, á po iabłku miłą obłapić. *GlabGad* I5v.

nie dáleko záwłfe od yábłoni pádnie yábłko. *GliczKsiąż* Ev; *CzechEp* 418.

płynie iáko iábłko czyrwone między inemi iábłki *RejPos* 316; dopuść tym téz iábłkóm pływać *KochFrag* 42. [*Aluzja do przysłowia lat.: nos poma natamus*].

Aqua aquae similis. Yáki ízczep takie yápłko. *Mącz* 13b.

Zestawienia: »leśne jabłko« = *arbutum pomum*, *pomum silvaticum* *Mącz*; *arbutum Cn* [szyk 5 : 2] (7): *FalZioł* III 13c, V 18b; *BibRadz* 3.Reg 6/18; *Arbutum pomum rubrum sylvestrae*, *Orodon Plinius* vocat, et, *Unedo*, *Lieśne yábłko*. *Mącz* 14b, 368b, 436c; *Albo nátlucz leśnych iábłek y grufzek/ á on łok/ kto pije/ żywot mu fye twierdzi á biegunká mu vftánie*. *SienLek* 101v.

»norwejskie jabłko« (1): *Scandiana mala apud Columellam Norweyskie yábłká*. *Mącz* 370c.

»paradyjskie jabłko« (1): *Malum orbiculatum*, *Okrągłe yábłko*. *Alias*, *Párádiskie* *Mącz* 205b.

»jabłko portowe« (1): *Iabłko wielkie portowe vpieczóne/ włóżywfy w nie hałunu czo poł dragmy zaważy/ potym ono iabłko day z iefć na nocz* *FalZioł* V 90.

»poźne jabłko« (1): *Serotina poma*, *Późne yábłká/ Nie rychlo fie doftawáyące*. *Mącz* 389d.

»syrejskie jabłko« (1): *Syrica mala*, *Syreyskie yábłká*. *Mącz* 437c.

»szczepne jabłko« (1): *Sativa poma*, *Szczepne yábłká*. *Mącz* 387a.

W przén (3) : *Bo wzyfycy iáko máłpy pod iábłónką gramy/ Poki iábłká zyelone/ co ma przysć nie dbamy. Áz kiedy mroz przyráži/ toż teraz biegamy* *RejZwierz* 19; *Tu możelz rozumieć izći ty iábłká nie tylko tám pádály gdzye ie trzęfiono/ ále fie ty przypowieści ściągály ná wzytki tłuźcze/ á na wzytki narody fwiátá tego*. *RejPos* 183; *SkarŻyw* 26.

a. bibl. *Jabłko z drzewa wiadomości dobrego i złego, które zerwała Ewa w raju* (29) : *OpecŻyw* 161; *Teżci máła rzecz fye widzyáła w ráyu yábłká vkuśić z drzewá vmyeyętności dobrego y złego* *KromRozm I* O2; *Adam z Iewą gdy miał wielkie vcieffenie w Raiu/ Iadłcy Iabłka przeciw przykazaniu/ Panie Chrífte miłóścywy twemu* *SeklPieś* 15v; *RejWiz* 133; *BielKron* 462v; *GórnDworz* C6v; *RejPos* 33, 101, 232v; *niewiecie czemu wam tego iábłká zákazano/ iz iefť wiefzcze* [*Vulg Gen* 3/5] *RejZwierc* 10, 2, 10, 260v; *WujJud* 197; *SkarŻyw* 261; *MWilkHist* E2v; *ArtKanc* D19; *iákoż do złego fklónnieyfze iefť człowieczeńftwo náfze/ (zá onem iefcze iábłkiem/ ktorego nie fortunnie Iewá fkołztowáła) niżli do dobrego*. *GórnRozm* 13; *RybGęśli* D; *WujNT* 64; *Máła rzecz była iábłko w ráiu [...]* *Y nie o iábłko ie fkarano y nas w nich/ ále o niepołufzeńftwo*. *SkarKaz* 121a.

W charakterystycznych połączeniach: *jabłko jeść* (2), *urwać* (5); *jabłka skosztować* (6), *ukusić* (skusić) (3), *ukuszenie* (2).

Wyrażenia: »jabłko rajske« (1): *prze rokfołz iábłká Rayfkiego/ boleść, á śmierć káždego* *ArtKanc* R18v.

»jabłko zakazane« (2): *tak myloual adam euą yfz uyączey chczyal przeczyw uoley bozey uczynycz yapłko zakazane yedżacz nyfz euą załmączycz* *PatKaz III* 99v; *HistRzym* 40.

*Przen: Rzecz zakazana (4) : O czożby fie dziś w náfzey Polfzycze znalazło Adámow [...] ktorzyby nie thylko iáblko wrwác ále y s fzcżepem wykopác by mogli bárzoby to rádzi vcżynili. *RejZwierc* 260v; cżemu oczy fwe ná piękność iabłká/ vízy ná fłuchánie węzá/ ferce ná wzgárdę Bogá twego obracafz? *SkarŻyw* 261; iam ściągnał rękę ná rzecz zákazaná/ á tobie nágotowano śmierć krzyżową: iam fie vkochał iábłkiem/ ty fie dręczyłz krzyżowy^m drzewem *LatHar* 269, 269.*

b. Jabłko występujące w mitologii greckiej (także w aluzjach) (23) :

α. Złote jabłko, które Parys przysądził bogini Wenus (10) : *KlerWes* A2; PArys między piękniemi pániami obierał/ Pállás/ Iuno/ á Wenus/ ktorey iábłko dáć miał. Ominął zacność/ rozum/ á Wenufá plotkę/ Obrął/ y dał iey iábłko/ by rodzoną ciotkę. *RejZwierz* 42; *BielKron* 21v; [o jednej pannie] By była między trzemá/ w ten czas czwarta ftála/ Kiedy o iábłko był fpor: pewnieby ie miała. *PudłFr* 69.

Wyrażenie: »jabłko złote« [szyk 3 : 2] (5): przez ony trzy dni chodziła kázda z ofobná do niego/ áby iey przyfádził iábłko złote obiecuiąc mu/ Iuno moc/ Pállás rozum/ Wenus cudną żonę *BielKron* 21v, 21v [2 r.]; Ważył fie przed tym Parys przez morze żeglowác Dla nadobnéy Heleny/ którą iemu była Zá złoté iábłko piękna Venus námięniła. *KochFr* 73; *KochFrag* 26.

β. Złote jabłka rosnące w ogrodzie Hesperyd (3) : Złote owoce z drzew bogátych rwáne/ Drugie pod fádem ftrzeżonym zbieráne/ Tu ciężkie iábłká Hesperides proście Do grobu noście. *KlonŻal* D2.

Wyrażenie: »złote jabłka« (2): Hesperides, Dziewki Hefperufowe bráta Atlántufowego które miały ogród w nim y drzewá złote yábłká rodzące/ którego ogrodu fmok przyftrzeżał. *Mącz* 155c; *WitośLut* A3.

c. Jako atrybut Antychrysta, symbol bogactwa i władzy; może dary, przekupstwo (6) : Antychrift ma w łobie [májętność, moc i tyraństwo]/ iezdząc y ná piecu/ ábo ráczey z piecem żaláznym rozpalonym/ w rękú máiąc złote iábłká: (iáko oni dawni Pifárze pod podobieńftwem tym/ rzecz tę málowáli/ nie śmieiąc o tym iáwnnie y otworzyście mowić.) [...] Przes piec okrucienftwo y męki wfzelákie znącąc: á iábłká zás ná to/ áby dárował y vbogacał nich coby mu fie kłániáli *CzechEp* 350; I. M. X. K. iefzczę go [Antychrysta] podobno nie widzi? ábo też iábłkami iego złotymi będąc vbogácony y vtuczony widzieć nie może/ ábo widzieć niechce. *CzechEp* 354, 350 [2 r.], 351.

W charakterystycznym połączeniu: złote jabłko (4).

2. Owoc różnych drzew, a także roślin; pomum Calep (59) : Małpież niekiedy łączen był/ Podle morzá łobie chodził: Y nálażł drzewo figowe/ Miało iuz iábłká gotowe *BierEz* Q; [pokrzyk samiec] ma iabłko dwa razy więćze nizli famicza, barwy piękney fzafranⁿey/ woniey barzo wdzięczney. *FalZioł* I 86d; Ale w iabłkoch pokrzykowych ieft wilkość/ á ftądże iabłka pokrzykowe cżinią zbytnie fpanie. *FalZioł* I 87a, I 86d; widzieli bárzo wyfokie drzewá podobne Cedrowemu drzewu/ ná ktorich były iábłká *HistAl* L6; Gdy wnidziećie do ziemie/ á będziećie wniew fzcżepić drzewá owocne/ obrzeżećie pierwffe owoce znich: Iábłká kthore vrodzą/ nieczyfte będą [poma, quae germinant, immunda erunt vobis]/ áni ich będziećie ieść *Leop Lev* 19/23; *Calep* 1136a.

W porównaniu (1): Iáko iągody ná pulfczey nálażłem Ifráelá: iákoby pierwffe iábłká drzewá Figowego [quasi prima poma ficulnae]/ w wierzchu iego/ widziałem oyce ich *Leop Os* 9/10.

Szereg: »jabłko albo (i) owoc« (2): *Calep* 820a; ziemiá będzie wam rodziłá zbożá hoynie. A iáplkami y owocámi íwemi/ drzewá będą nápełnione [et pomis arbores replebuntur *Vulg Lev* 26/4] *KořakSzczęřl* B.

a. *Punica granatum* L. (*Rost*); owoc granatu; granatum *Mącz*, *Calep*; malogranatum *BartBydg*; punicum malum *Mącz*; malum granatum *Calep* (30) : Mala granata íá iabka [!] iakoby makowicze, rořthá na iednym drzewie we włořzech *FalZioř* III 20c; Skora tych iábłek/ tho iefth *Přidia*/ thež taká ma mocz czo y kwiat/ Wraczenie zařtanawia *FalZioř* III 21a, III 21c, V 107v, 118v; *BielKron* 39.

Zestawienia: »jabłko cydońskie« (1): *Cydonium* po, mum, Yáblko Cydońskie. *Mącz* 76a.

»jabłko granat, granatum« [*szyk* 3 : 1] (2 : 2): Iábłko granatum kthore iefth řlodkie, to odwilża żořádek y miękczy gi *FalZioř* III 20d; Wezmi *Přidie*, to iefth řkorek z iábłek Granatow *FalZioř* V 43v, III 21a, V 39.

»granatowe jabłko« [*szyk* 5 : 2] (7): *Mącz* 331d; *BudBib Cant* 4/3; *Cytinus* – Kwiat odgranatowego iábłka. *Calep* 285b; *Malicorium* – Skora na granatovim iábłku. *Calep* 631a, 463a, 632a; Iż ziemiá oney puřtynie zła byłá/ bo áni figow: áni iábłek gránatowych nie rodziłá *WysKaz* 11.

»granowite jabłko« [*szyk* 4 : 1] (5): *Punica* mala, gránatowe álbo gránowite yáblká. *Mącz* 331d, 205a, 205b [2 r.], 442a.

»jabłko kotońskie« (1): *Cotoneum*, *Cydoneum*, Yáblko Kotońskie. *Mącz* 67a.

»jabłko pomagranatum« (1): y řzli áž do nadolney obřitořci zyemie/ y wzyřli s tám tego mieyřca owocu figow/ iábłek poma granata *BielKron* 40.

»rajskie jabłko« (1): *Malogranatum*, rayskye iaplko. *BartBydg* 86.

»jabłko włoskie« (1): *Granatum*, Yáblko włoskie peřno ziarn. *Mącz* 148c.

»jabłko ziarniste« [*szyk* 2 : 1] (3): *Pomorańcze*/iábłka ziarniřte *Limunije*/ neřpuřy/ migdały grona winne/ figi/ rozynki/ kapari, czařu thego [*w mór*] dobrze iefć. *FalZioř* V 61v, II 17d, III 32c.

b. *Citrus medica* L., *Risso*. (*Rost*); owoc drzewa cytrynowego (8) :

Zestawienia: »jabłko cytrowe« [*szyk* 2 : 2] (4): *Pomum citri*. Czytrowe iábłka. *FalZioř* III 19c; Wezmi rożey cżyrwoney/ kwiatkow boragowych, [...] pereř/ řkori z iábłka Citrowego *FalZioř* V 68v, +6, III 19d.

»jabłko cytrum« (2): á gdy iefczce řnim będzie vrzało iábłko citru^m thedy lepiej pomaga na thy niemoczy. *FalZioř* I 22a, I 17b.

»iábłka cytrynatow« (1): Thež kwas z iábłek *Citrinatow* w oko puřzczány/ bielmo řpádfa y oczy wyjařnia *FalZioř* V 78v.

»jabłko cytrynowe« (1): Wezmi řkorki od iábłka *Citrinowego*/ á onę miey w vřciech žuiącz [...] abowiem ty řkorki *Citrinatow*: Sercze j mozg pořilaiá *FalZioř* V 73.

c. *Citrus Bigaradia* *Duh*. (*Rost*); owoc pomarańczy (2) :

Zestawienie: »jabłko pomarańczowe, pomarańczowe« (1 : 1): chczefzli iuchę kwařná vcżynić: mořefz/ iábłkiem *Pomarańczowem*/ albo winem kwařnem/ albo *Limonijami* *FalZioř* V 68, V 62.

d. *Citrullus Colocynthis* *Schrad*. (*Rost*); owoc jednorocznej rořliny z rodziny dyniowatych, występującej w pustynnych obszarach pn. *Afryki*, *pd-zach*, *Azji* i *pd. Hiszpanii* (8) : Ale gdy to iábłko

które zową połacinie Coloquintida vwarzył w wodzie [...] tego sie day napić oczukrowawłszy temu człowiekowi kthori miewa quarthanę *FalZioł* III [3²]a, III 3d, [3²]a [3 r.].

Zestawienie: »jabłko zamorskie« (3): o Czebuli albo oiabłku Zamorskiem. Coloquintida. *FalZioł* III 3d, +5a; Colocynthis – Coloquinta, iabłko zamorskie. *Calep* 217a.

3. *Przedmiot okrągły o kształcie jabłka; ozdoba przeważnie z drogiego kruszcu; sphaerula Vulg (60)*: á flich prochow welpołek zmiefzanych vcżyn iabłko zawinawłzi w chnłtkę [!] iedwabną/ á tego częłtho woniay *FalZioł* III 29a; Iabłko frebne, krzizik zlothi y fthuką frebra od thełfaka przegrall do Matifka rzeznyka *LibMal* 1545/99v, 1545/99v; Ná ósmnaście łokci ieden flup był wyłoki [...] y rzezanie ozdobe z ziańnistemi iabłki [*malogranata*] ná kápitellu flupowym *Leop* 4.Reg 25/17, *Ex* 25/35, 3.Reg 7/18, 20; Z iedney ftrony widác było dziewięćdziefiat y fześć iabłek [*malogranata*]/ á włzytkich iabłek [*malogranata*] było ftho włzedy wkoło w oney roboćie plećioney. *BibRadz Ier* 52/23, 2.Par 3/16, *Ier* 52/22 [2 r.]; Byłá [*Sybilla*] wieku średniego/ fmutney twarzy/ w ręku miecz goły miáłá/ á pod nogámi iabłko okrągłe z gwiazdami ná kftałt niebá *BielKron* 135; Then Krol kazał był vczynić iedno iabłko bárzo kofzthowne ze Złothá. *HistRzym* 90, 90 [2 r.], 90v [5 r.], 91 [3 r.], 91v [2 r.]; Tenże Alexander miał to w obyczáiu: gdy spał/ dzierzał rękę nád miednicą/ á w ręce iabłko frebne *BielSpr* 42v, 42v; Suknią świętą ze zlotá Hiácyntu y Purpury vdzianą y włzytą/ v ktorey na dole złote iabłká/ y dzwonki wiśiáły [*urobić kazał Mojżesz*] *SkarŻyw* 491; *KochFr* 96.

W charakterystycznych połączeniach: jabłko kosztowne, okrągłe (2), srebrne (2), złote (4).

a. *Kula złota z krzyżem; insygnium władzy królewskiej (28)*: *BielKron* 329 [2 r.]; Ták málując iż Bog Oćiec siedzi ná ftołicy/ máiąc w ręce iedney iabłko z krzyżykiem pochylone/ iákoby ie odrzucić miał/ á w drugiey ftrzáły *CzechEp* 187; Siadł pomázániec boży ná fwym páńłkim thronie: Iabłko zloté/ y zlotą lalkę w ręku máiąc *KochProp* 5; przyśięgáią, *Pacem inter difsidentes manu tenebo* [...] y znákiem iabłká pokázuią iáwnie, które w ręku piáłtuią, gdy ich Królmi czynią, á ná iabłku krzyż *SarnStat* 121, 2, 121 [3 r.].

W połączeniach szeregowych (10): Też thá Krolowa fóra iádac s Kráková do Węgier/ áby Polacy kogo innego zá krolá nie koronowáli/ wzyęłá koronę/ fceptrum/ iabłko/ miecz/ y ine áppáraty krolewłkie s łobá do Węgier. *BielKron* 377, 329, 367v, 384v, 425v; Potym mu Sceptrum złote w práwą rękę wložyl/ Iabłko w lewą/ by páńłtwo k chwale Bozey mnozył. *StryjWjaz* C3; pánowie też ktorym tho należy Koronę/ Sceptrum/ Iabłko/ y Miecz przed Krolem niołá/ á *Responforia* Kántorowie fpiewáią *StryjWjaz* C4v, Cv, C3, D5.

Wyrażenie: »jabłko krolewskie« (3): Byłá też pośrzod rynku rurá przyprawioná/ ná ktorey ftał Orzeł czarny ná iabłku krolewłkim pozłóćitym *BielKron* 331, 329, 330.

W przeni (6):

Wyrażenie: »złote jabłko« = *najcenniejsza część Królestwa (zawsze o państwie Węgierskim) (6)*: gdyż nas więczłze doległóści od zlotego iabłká Korony Węgierłkiej dolegáią (*marg*) Złote iabłko zowá Budzyn (-) *BielKron* [332²]v; *BielSpr* 57 [2 r.]; To złote iabłko/ Vpáđło přtko. *MycPrz* I B4v; Pátrzcíe ná blifką fásiedzką ziemię Węgrow niegdý bogátych y możnych. Ná ono złote iabłko krolewłtwa ich/ iáko na oblećiáły dom *SkarKazSej* 682b.

b. *Element herbu rodowego Herburtów (2) : BielKron 379v; pojął był drugą żonę także w Ruśi z imieniem niemącym Bárbárę Herburtownę/ z domu z dawną ławnego Fulfztyńłkiego [...] herbu trzech mieczow w iáblku RejZwierc 274.*

4. *anatom. Wypukłość krtaniowa na przodzie szyi, wyraźniejsza u mężczyzn, utworzona przez chrząstkę tarczową; epiglossis a. epiglottis, nux gutturius Murm, BartBydg (2) : Epiglossis, nux gutturis, Eyn gurgel appel. Krtányowe yáblko. Murm 55; BartBydg 50.*

LW